

Referat – Faglig brukerråd

Hørsel, tegnspråk og kombinerte sansetap

Dato: Onsdag 3. september 2025

Tid: 12:00 – 15:00

Deltakelse: Fysisk på Hovseter og digitalt

Fra Statped deltok:

- Aina Therese Fossum (Stedfortreder for Elisabet Dahle)
- Janne Lisen Ringdal Strøm
- Sissel Berg Sandåker
- Isabella Solem
- Mette Eid Løvås
- Hilde Holtsmark

Fra organisasjonene deltok:

- Marit Winjor og Else Bergstøl (Hørselsforbundet)
- Elisabeth Frantzen Holte (NDF)
- Kari Schjøll Brede (FNDB)
- Monica Thorsen (Hhbo)

Sak 11/2025 - Innledning ved Aina Therese Fossum

Presentasjonsrunde

I tilknytning til oppstart av møte ble det avtalt å gjennomføre å primært fysiske eller digitale møter fremover. Samtidig presisert at det vil være mulig å delta digitalt ved behov for det, også om møtet er planlagt fysisk.

Aktuell informasjon fra Statped v/Aina Therese Fossum

- Forestående flytting av Diamanten skole fra Oppsal til Hovseter/Statped – bygg D. Det er planlagt gradvis innflytting med tilvenning til nye lokaler fra uken etter høstferien.
- Vigilo – administrasjonsverktøy er tatt i bruk i alle avdelinger tegnspråk. Hovedformål er bedre vesentlig mer effektiv kommunikasjon med foreldre på kurs og foreldre til elever ved deltidsopplæringen. Dette inkluderer bedre system for fraværsmelding og -registrering
- Organisering av avdelinger tegnspråkopplæring 1-16 med stedlig ledelse i Oslo, Bergen og Trondheim.
Oslo: Aina Therese Fossum, Bergen: Kjerstin Ingemårsen. I Trondheim fra og med 1.oktober2025 er ny leder tilsatt: Øyvind Reinseth
- Læreplan norsk tegnspråk som valgfag
Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet om å lage en læreplan i valgfag tegnspråk, og samarbeide med Statped om dette. Læreplanen skal på høring rundt årsskiftet.

- Påminning om faglig brukerråd og brukerkonferansen 5- 6. november. Alle representanter skal ha fått informasjon med påmeldingslenke.

Aktuell Informasjon fra avdelinger hørsel v/Janne Lisen Ringdal Strøm:

- Strakstilbud ved nyoppdaget hørselstap for eldre barn er etablert som tilbud, med utvidet samarbeid med høresentralene.
 - gjennomgang og informasjon i eget møte med høresentralene, der en også ser på innholdet i informasjonspakken. Det er ønskelig med kontaktpersoner på fra de ulike høresentralene.
 - Hørselsforbundet sjekker ut om de kan dele kontaktliste med Statped.
- Det ble i møtet informert om at en nettbasert veileder om lytte- og taleopplæring for barnehage, skole og voksne lanseres i november, som et supplement til veiledning og rådgivning til kommunene Denne er under utvikling og med høy prioritet. I tillegg ble det presisert at det finnes åpne, digitale kurs som alle kan melde seg på – disse er separate fra veilederen.
- Det er utviklet nettbasert pedagogkurs i samarbeid med NAV hjelpemiddelsentral om tilrettelegging for elever med hørselstap
- Det pågår løpende samarbeid mellom avdelinger hørsel og tegnspråk om bidrag på tegnspråkopplæringen for foreldre, Se mitt språk og i lærernetverk for lærere med elever som følger Statpeds deltidsopplæring.
- Det igangsettes i høst et barnehagelærernetverk knyttet til barn som har vedtak om tegnspråkopplæring
- Samarbeid med NTNU om audiopedagogutdanningen. Dette samarbeidet har vist seg nyttig blant annet i rekrutteringsperspektiv og for å sikre kompetanse til skolene.

Spørsmål fra organisasjonene til informasjonen

- Strakstilbud som er utvidet til opp til ung voksen: Er det behov for å endre i grunnlagsdokumenter? Det ble bekreftet i møtet at grunnlagsdokumenter vil tilpasses. Presisert fra brukerorganisasjon viktighet av også ha det tospråklige perspektivet inn i dette arbeidet.
- Spørsmål om elevtall for elever i ved Diamanten i nye lokaler. Det ble svart at nåværende elevtall er 10, og at lokalene er tilpasset for noe flere elever, og at besøkslever har vært oppe som tema, uten at dette er bestemt.
- Spørsmål om system for lytte- og taleveiledning på nettet, og her ble det presisert fra Statped at dette vil være et supplement til rådgivning og veiledning i kommunene. Målet er tilgjengelighet av informasjon. Presisert at det er åpne, digitale kurs alle kan melde seg på.

Forhåndsinnmeldte spørsmål fra organisasjonene:

- Hhbo har fått henvendelser om at AC Møller i Trondheim anbefaler sine elever å ikke være med på deltid, da det ødelegger for undervisningsopplegget deres. Hva

tenker Statped om dette? Hhbo mener at den nettverksbyggingen som skjer på deltid ofte er uvurderlig for denne elevgruppen.

Svar fra Statped: Statped er en tredjelinjetjeneste, der PPT søker elever til deltidsopplæringen for elever som ikke har dette tilbudet i egen kommune. Redegjørelse for status i byer med heltidsskoletilbud for tegnspråklige elever. Statped kan ikke blande seg inn i kommunenes praksis rundt dette. Statped gir tjenestene likt i hele landet, basert på søknad fra PPT.

Fra organisasjonen presisert at det i noen tilfeller er skoleledelse som er «proppen», ikke PPT.

Svar fra Statped – dette må foresatte følges opp i dialog med PPT og skole

- NDF: Se mitt språk-kursene, det er kommet informasjon om at Statped er i gang med CEFR-arbeidet i arbeidet med revidering av Se mitt språk – i samarbeid med avdeling hørsel. Er det aktuelt å involvere NDF i dette arbeidet?

Svar fra Statped: Tema og språkplaner i Se mitt språk er planlagt revidert. Naturlig å se på den internasjonale språkplanen for standardisering av læring av språk – CEFR.

- Revisjon av temadelen er godt i gang.
- Progresjonsplanen i språk er igangsatt, delvis i samarbeid med Signo og Ål folkehøyskole og kurssenter.
- Statped er i oppstartsfasen med revidering av språkplanen. Arbeidet vil inkludere vurdering av mål og progresjon
- Det er satt opp felles fagsamling for tegnspråkmedarbeidere alle tre stedene i uke 44, der dette også blir tema.
- Det er ikke aktuelt å involvere flere i dette prosjektet nå.

Sak 12/2025 – Nye statped.no v/ Svein Erik Moløkken, kommunikasjon

- Nye nettsider for Statped ble relansert 18. juni 2025.
- Fokus på tilgjengelighet og brukervennlighet.

Representantene ga tilbakemelding på at nettsidene opplevdes ryddige og nyttige.

Representantene ble oppfordret til å holde dialogen i Faglig brukerråd fremover om hvordan nye statped.no fungerer. Kommunikasjonsstaben stiller når det er aktuelt.

13/2025 Nyere Læremidler og læringsressurser – norsk tegnspråk V/Mette Eid Løvås og Isabella Solem

Gjennomgangene ble tatt til orientering av organisasjonene.

- Riksrevisjonens rapport Risiko- og revisjonsrapport viser at:
- Det mangler læremidler generelt i Norge.
- Statped's læremidler er gode, men for få.
- Kompetanse til å ta dem i bruk er mangelfull.
 - Innspill fra organisasjonene – det ble uttrykt et vedvarende behov for mer teksting av læremidler, noe Statped tok til etterretning. I møtet ble det samtidig pekt på at utfordringen ikke bare handler om produksjon og tilgjengelighet, men også om at lærere må få økt kompetanse i å finne, vurdere og ta i bruk læremidler som er universelt utformet og tekstet. Uten slik kunnskap risikerer man at tilgjengelige ressurser ikke blir brukt, og at elever med behov for teksting ikke får den tilretteleggingen de har krav på.
 - Sagt i møtet at læremiddelproduksjonen vil fortsette, og ikke er ferdig. Ref tiltak som ble foreslått i NOU 2023:20

Det ble informert om nye læremidler og ressurser, blant annet:

- Verktøykofferten
- Til deg som underviser i norsk tegnspråk
- Språklære i norsk tegnspråk
- Artikler om tiltak og tilrettelegging med PPT, foreldre og/eller barnehage/skole som målgruppe

Representantene ble bedt om å komme med tilbakemeldinger ved innspill til eventuelle justeringer av innhold.

14/2025 Runde – nytt fra organisasjonene

FNDB:

- FNDB følger med på varslet omorganiseringsprosess knyttet til Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB).
- Medlemstallet i organisasjonen er lite og dette påvirker organisasjonens drift negativt. Det er behov for både flere foreldre inn i organisasjonens styre og flere medlemmer.
- Sammenslåing av FNDB og LSHDB er diskutert, og trolig på trappene.

Hhbo:

- Hhbo gjennomførte familietreff i august med rundt 100 deltakere. Treffet ble fullbooket på ett døgn
- Ungdomstreff for ca 30 ungdommer ble også umiddelbart fullbooket.
- Hhbo-ung er etablert og har fått midler i ett år fra Gjensidigestiftelsen til å lage arrangementer for ungdommer med nedsatt hørsel. Erfaringen her er også at deres arrangementer blir fort fullbooket. Det har vært forsøkt å legge til rette for at disse treffene er samtidig med Statped's deltidsopplæring for ungdom.

- Samarbeider med NDF, Hørselsforbundet og Blindeforbundet om brev til relevante departementer om behov for retningslinjer for å få dekket støtte til følge på retningslinjer for reisepenger først, dernest tapt arbeidsfortjeneste.
- Erfarer en viss medlemsøkning, men erfarer også at det er vanskelig å rekruttere foreldre til unge barn til styret. Ser derfor at det er viktig å få engasjert ungdommene i organisasjonene til å kjempe for egne saker.

NDF:

- Organisasjonen har også erfart en viss medlemsøkning – som knyttes til blant annet økt aktivitet på sosiale medier.
- NDF og Hhbo samarbeidet om et felles brev til Kunnskapsdepartementet i mars 2025, der de ba om et møte for å løfte frem to viktige temaer:
 - Tapt arbeidsfortjeneste for foresatte ved følge av barn til deltidsopplæring
 - Manglende utbetaling av reisepenger i forbindelse med deltakelse i opplæringstilbudet *Se mitt språk*

Organisasjonene har mottatt avslag på henvendelsen, inkludert avslag fra to stortingskomiteer.

- Lokallaget i Stavanger sendte et brev til Statped og Kunnskapsdepartementet med oppfordring om å stanse nedleggelsen av Statpeds avdeling i Stavanger, som er knyttet til tilbudet SE mitt språk. NDF støttet henvendelsen og videresendte brevet til Kunnskapsdepartementet, samtidig som de ba om et møte. NDF fikk gjennomslag for henvendelsen, og at de hadde et godt møte med departementet 13. juni 2025. Dette skjer parallelt med at det kommer flere medlemmer til NDF Stavanger fra dette området.
- CRPD – det jobbes godt med relevante søsterorganisasjoner på dette området

Hørselsforbundet:

- Nytt navn: *Hørselsforbundet*. Har også en egen organisasjon for unge: *Ung hørsel*.
- Planlegger et seminar om deltakelse i fritid og fritidsaktiviteter med fokus på kommunikasjon
- Det refereres til omtalt samarbeid med NDF, Hhbo og Blindeforbundet om brev til relevante departementer om behov for retningslinjer for å få dekket støtte til følge på retningslinjer for reisepenger først, dernest tapt arbeidsfortjeneste.
- Fylkeslagene gjennomfører ulike lokale helgetreff for både voksne og barn
- Det trekkes frem at for tiden skjer mye politisk innen hørselsomsorg, som er positivt.

Sak 15/2025 Eventuelt – avslutning/oppsummering

Informasjon om det pågående arbeidet med å spisse tjenestene innen tegnspråkopplæring. Status er nå at direktørmøtet i Statped vil behandle saken i

høst. Dette ble også informert om på faglig brukerråd 04. April. Tema settes opp på nytt på faglig brukerråd i november